

# Un segle de sociologia gironina

MIRAMBELL i BELLOC, Enric  
*Els gironins, entre la història i l'actualitat*  
Ajuntament de Girona, 1992

**A**quest llibre recull les col·laboracions setmanals que l'autor va publicar en el «Diari de Girona» des del dia 5 de gener de 1988 fins al 31 de desembre de 1989, i és com una continuació de *Girona, entre la història i l'actualitat* editat fa dos anys i completament exhaurit, en el qual es recollen les col·laboracions del Dr. Mirambell en el «Diari de Girona» publicades entre el 5 d'octubre de 1986 i el 29 de desembre de 1987.

Bona pensada, aquesta, de donar forma de llibre a unes col·laboracions periodístiques que tenen tot el risc de perdre's entre els retalls de diari. I, encara millor pensada, si es té en compte que la successió de col·laboracions del Dr. Mirambell no és el fruit d'una improvisació d'un moment, sinó que respon a una planificació acurada més pròpia d'un llibre relligat que d'articles esporàdics escrits al ritme de l'oportunitat o del pas del calendari.

Els dos llibres formen, ja, com un *corpus* de «gironisme»; una paraula, aquesta, que estem fent entre tots i que, algun dia, s'incorporarà definitivament en el diccionari cultural de la ciutat. Del títol d'un llibre a l'altre hi ha una petita diferència: el primer, *Girona*, es refereix a l'escenari de tota una història que va renovant-se —unes vegades lentament i, altres, massa de pressa— amb el transcurs del temps i de les situacions. El segon, *Els gironins*, fa referència als personatges que donen vida al gran teatre urbà que sempre és una ciutat; en aquest cas, *Girona*. Els personatges que ens presenta el Dr. Mirambell no estan individualitzats; ens els ofereix per grups o col·lectivitats tan suggeridors com «els canonges, les germanes vetlladores, els soldats, els botiguers, els mantenidors dels Jocs Florals» i tants altres fins arribar a un conjunt de vuitanta-dos col·lectius en tot el llibre. Alguna vegada apareix algun personatge singular, innominat, però amb uns trets tan precisos i ben estudiats que el lector —sobretot el lector madur— pot tenir el gust de participar en el joc divertit d'encertar la persona a la qual s'al·ludeix.

La prosa planera, elegant, entenedora i divertida del Dr. Mirambell dissimula —entre l'anècdota i el record històric— el veritable sentit d'aquest darrer llibre, que no és cap altre que l'estudi de la sociologia gironina en tot el que va de segle. Una sociologia construïda amb records i experiències viscudes que, potser, a la Girona d'avui, estava reservada a la ploma i a la memòria privilegiada del Dr. Mirambell, observador nat que viu el que trepitja, que té la ciència —poc corrent— de saber escoltar i que, com a bon historiador, mai no sobreposa la fantasia al rigor històric.

L'edició del nou llibre, prologada per l'alcalde Joaquim Nadal, l'ha feta el mateix Ajuntament de la ciutat. El disseny és de Joan Casanovas. Les moltes fotografies que il·lustren l'obra pertanyen a l'Arxiu

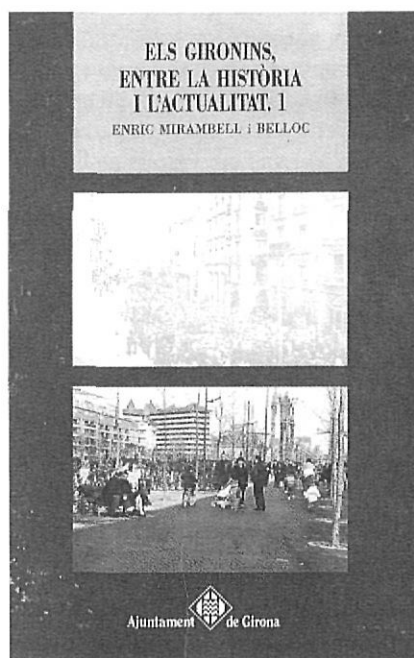
d'imatges de l'Ajuntament i als fotògrafs Jordi S. Carrera, Carme Ribas i Mora, Miquel Bataller i Fàbregas i al Dr. Mirambell.

Abans de cloure, però, aquest comentari sobre *Els gironins entre la història i l'actualitat* voldria fer una reflexió sobre la tasca dels cronistes oficials de la ciutat, un dels quals és, en aquest moment, el Dr. Mirambell, en bona companyia amb el seu col·lega Dr. Jaume Marquès.

Als ulls de molta gent, la figura del Cronista Oficial d'una ciutat pren la forma de l'erudit distingit per l'ajuntament, de l'investigador un xic distant que es tanca en biblioteques i arxius a la recerca de notícies i fets històrics —si pot ser inèdits— que configuren el passat històric de la població. En part, aquesta visió és correcta, però creiem que insuficient, malgrat el que diuen els diccionaris de la llengua.

La historiografia ha canviat molt en els darrers temps. I, amb ella, el sentit de la paraula «crònica», que ja no pot quedar limitada a la relació cronològica de fets polítics, institucionals o d'armes. El «cronista» actual té una missió més àmplia: ha de viure i prendre el pols de la ciutat per poder donar fe dels fets substancials, dels estats d'opinió, dels moviments sociològics, econòmics i urbanístics que van configurant la fesomia de la ciutat i que, pel sol fet de produir-se, ja són història.

El «cronista», malgrat que a vegades utilitzi les pàgines dels periòdics per publicar les seves comunicacions, fa una feina diferent a la del «periodista». La seva opinió té un pes específic superior i els seus escrits estan marcats per la responsabilitat de qui té, sobre les seves espatlles, el compromís de donar una visió serena, desapassionada, fidel a la realitat i per damunt del bé i del mal dels canvis d'opinió o d'interpretació política. Crec que aquesta —sense deixar de banda els estudis profunds del laboratori històric— és la missió actual dels «cronistes».



ALBERDI, Ramon. *Girona, cent anys de presència salesiana, 1892-1992*. Girona, Casa Salesiana, 1992, 50 pp.

CALVET, Jordi; ALMIRALL, Montserrat; GÜELL, Armand; MARTÍ, Elvira; SAU, Teresa.

«Assaig metodològic per a l'estudi de l'arqueologia industrial del Freser», dins *I Jornades d'Arqueologia Industrial de Catalunya*, l'Hospitalet de Llobregat, 1991, pp. 44-49.

CANAL i MORELL, Jordi. «Els militants carlins a la fi del segle XIX. Una aproximació a la base social del carlisme», dins *El carlisme i la seva base social*, Barcelona, Llibres de l'índex, 1992, pp. 227-255.

CLARA, Josep. «Sobre el carlisme de la demarcació de Girona (1868-1876)», dins *El carlisme i la seva base social*, Barcelona, Llibres de l'índex, 1992, pp. 215-226.

CONGOST i COLOMER, Rosa. *Notes de societat (La Selva 1768-1862)*. Santa Coloma de Farners, Consell Comarcal de la Selva, 1992, 240 pp.

GÜELL, Armand; ALMIRALL, Montserrat; CALVET, Jordi; MARTÍ, Elvira; SAU, Teresa.

«Les indústries relacionades amb la calcària al llarg del Freser»; «Aprofitament hidràulic del Freser»; «Aproximació a l'evolució històrica de la indústria del paper al riu Freser»; «Com a document final de l'estudi de les indústries al llarg del Freser», dins *I Jornades d'Arqueologia Industrial de Catalunya*, l'Hospitalet de Llobregat, 1991, pp. 227-229, 229-230, 231-234, 234-237.

*Història d'una entitat. 25 anys del Cercle Filatèlic i Numismàtic a Ripoll*. Girona, Diputació i Cercle Filatèlic i Numismàtic, 1992, 164 pp.

MUNDET i GIFRE, Josep Maria. «La base social del carlisme català a la primera guerra», dins *El carlisme i la seva base social*, Barcelona, Llibres de l'índex, 1992, pp. 81-101.

PIELLA, Pere J. «Comunitat sobre la Farga Palau de Ripoll», dins *I Jornades d'Arqueologia Industrial de Catalunya*, l'Hospitalet de Llobregat, 1991, pp. 102-103.

*Senhal*, 9. Tarda de febrer. Textos de Josep Pujol i Coll. Gravats d'Ignasi Esteve. Girona, 1992, 12 pp.

*Studia bibliographica*. Estudis sobre Francesc Eiximenis 1. Barcelona, Col·legi Universitari i Diputació de Girona, 1991, 330 pp.

VALLS, Josep; PASTAMOS, Dimitri. *Empuriesolímpia*. Il·lustracions Lluís Roura. Figueres, Domus Edicions, 1992, 384 p.

VILÀ i GALÍ, Agustí Ma. *La marina mercant de Lloret de Mar. Segles XVIII i XIX*. Santa Coloma de Farners, Ajuntament de Lloret de Mar, 1992, 546 pp. (Col·lecció Es Frares, 2).

YÁÑEZ, César. *Comerç, navegació i estratègies familiars en l'emigració de Sant Feliu de Guíxols a Amèrica en el s. XIX*. Sant Feliu de Guíxols, Ajuntament, 1992, 130 pp.

ZARAGOZA PASCUAL, Ernest. *Índex de l'arxiu del monestir de Sant Feliu de Guíxols*. Montserrat, Publicacions de l'Abadia, 1992, 214 pp. (Scripta et documenta, 42).

No hi ha dubte que el Dr. Mirambell té ben assumida aquesta doble visió del paper del «cronista». Sí, per una banda, porta publicats una quantitat important de llibres, articles i comunicacions, fruit dels seus treballs d'investigació històrica i bibliogràfica dirigits als iniciats; per altra, ha sabut mantenir un contacte ininterromput amb els lectors usuaris del «Diari de Girona» per fer reviure, als més vells, records de temps passats, i explicar, als més joves,

moltes coses que per la seva joventut ignoren i que, potser, avui, sorprenen però que constitueixen la visió quotidiana d'una Girona d'abans-d'ahir. Tant d'una manera com de l'altra tot és explicar història, encara que sigui a diferents nivells.

Com a gironins celebrem l'aparició d'aquest nou llibre de l'Enric Mirambell i tenim tota l'esperança que es continuaran publicant altres volums. La bona disposició de l'Ajuntament i la constància en el tre-

ball de Cronista Oficial de la ciutat ens ho fan presumir.

Com a lectors del «Diari de Girona», continuarem esperant amb candeletes la col·laboració que cada diumenge ens arriba del Dr. Mirambell. I que sigui per molts anys!

Joaquim Pla i Dalmau